N°. 130. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 29 October.

P. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ3, franco per post ƒ3,40.
De inzending der advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt. kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 28 october.

Door gedeputeerde staten dezer provincie is de volgende lijst vastgesteld van de te behandelen onderwerpen in de najaarsvergadering der provinciale staten, welke op den eersten dingsdag der maand november, zijnde voor dit jaar den 5den, alhier geopend worden.

1. Koninklijk besluit van den 16 augustus 1861, no. 46, houdende goedkeuring van het besluit der provinciale staten van den 5 julij te voren, no. 17, waarbij is goedgekeurd het gehouden beheer van gedeputeerde staten, met betrekking tot de inkomsten en uitgaven van de provincie, over het dienstjaar 1859.

2. Koninklijk besluit van den 2 september 1861, no. 59, houdende goedkeuring van de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven, voor 1862.

3. Het kwadruplikaat der door de algemeene rekenkamer gearresteerde rekening, van den betaalmeester te Middelburg, wegens de provinciale fondsen, over 1859.

4. Een brief van den minister van binnenlandsche zaken, van den 3 julij 1861, no. 215, 5e afdeeling, met afschrift van Zr. Ms. besluit van den 28 junij 1861, no. 88, houdende onder anderen regeling van de bijdragen van de provincie en het rijk in de kosten van den bouw van een nieuw schoollokaal te Krabbendijke.

5. Een brief van den minister van binnenlandsche zaken, van den 16 augustus 1861, no. 140, 5e afdeeling, met een afschrift van Zr. Ms. besluit van den 13 te voren, no. 67, houdende toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs op de gemeente Hengstdijk, Philippine en Eede, voor zoo veel betreft de gewone kosten van haar lager onderwijs.

6. Een brief van den minister van binnenlandsche zaken van den 16 augustus 1861, no. 141, 5e afdeeling, houdende mededeeling van de bepaalde aandeelen der gemeenten Duivendijke en Sas van Gent in de kosten van den bouw van een schoollokaal met onderwijzerswoning in de eerste gemeente, en van een nieuw schoollokaal in de laatste, onder toezegging voorts van de door den minister, krachtens magtiging des konings, genomene beschikking, dd. 16 augustus 1861, no. 141, 5e afdeeling, op het verzoek van den gemeenteraad van Duivendijke, om subsidie als tegemoetkoming in de gewone kosten van het lager onderwijs.

7. Een brief van den minister van binnenlandsche zaken van den 16 augustus 1861, no. 142, 5e afdeeling, met de door den minister, krachtens magtiging des konings, genomene beschikking, dd. 16 augustus 1861, no. 142, 5e afdeeling, op het adres van den gemeenteraad van Vrouwepolder, strekkende dat die gemeente met wijziging der vroegere beschikking, waarbij haar aandeel in de kosten der vernieuwing van het schoollokaal te Vrouwepolder op f 3000 is bepaald, van alle bijdragen in die kosten worde ontheven.

8. Adressen van het gemeentebestuur van Vrouwepolder en tien andere gemeenten in Walcheren, om vrijstelling van betaling der kosten van het Provinciaal blad.

9. Voorstellen van gedeputeerde staten, betrekkelijk de adressen van de navolgende gemeentebesturen, om toepassing van artikel 36 der wet op het lager onderwijs, te weten: *a.* van het gemeentebestuur van Waarde, *b.* van het gemeentebestuur van St. Philipsland.

10. Een voorstel van gedeputeerde staten, ten aanzien van het verstrekken van renteloze voorschotten ter verbetering van wegen.

[Dit voorstel heeft betrekking op de volgende aanvragen: *a.* van burgemeester en wethouders van Veere, voor den weg verbindende den Gapingschen zandweg met den straatweg tusschen Middelburg en Veere; *b.* van burgemeester en wethouders van Vrouwepolder, voor een gedeelte van den weg van daar naar Veere; *c.* van den kerkeraad der hervormde gemeente te Ritthem, voor den weg van daar naar Oost-Souburg; *d.* van burgemeester en wethouders van Groede en Oostburg, voor den weg tusschen die gemeenten; *e.* van het dijksbestuur van den Hoofdplaatpolder, voor den weg door dien polder tot den dijk van den Wilhelminapolder; *f.* van eene kommissie voor den aanleg en de verbetering van den weg tusschen Nieuwvliet en Sluis met eenen zijtak naar Retranchement, voor dien weg; *g.* van den heer A. B. Carpreau, voor den weg van Hoofdplaat naar den grindweg tusschen IJzendijke en Biervliet bij den nieuwlandschen molen; *h.* van het dijksbestuur van den Leendert-Abrahampolder, voor den weg naar de katsche haven; *i.* van het gemeentebestuur van Koewacht, voor den weg van daar naar Zuiddorpe; *k.* van de gemeentebesturen van Overslag en Zuiddorpe, voor den weg tusschen die gemeenten. Deze aanvragen bedragen te zamen f 101,000].

11. Een voorstel van gedeputeerde staten, nopens het door de staten in hunne handen gestelde adres van den gemeenteraad van Retranchement, om eene subsidie uit de provinciale fondsen voor wegsverbetering.

12. Eene mededeeling van gedeputeerde staten ten aanzien van het door de staten in hunne handen gestelde adres van Ph. Pikaar c. s., schipper te Yerseke, om verbetering der haven aldaar.

13. Opgave der sedert de laatste vergadering plaats gehad hebbende onderhandsche aanbestedingen.

De stoomboot die vrijdag ochtend ten half elf ure van Rotterdam is afgevaren, kon de reis wegens de hevige mist slechts tot Zijpe voortzetten. Zaturdag namiddag ten half twaalf ure was zij genaderd tot half de haven, waar de passagiers zijn aan wal gezet. De aankomst in de kade had eerst ten half drie ure plaats.

De vrijdag morgen ten zes ure hier afgevaren boot is eerst den volgenden middag ten drie ure te Dordrecht en ten half vijf ure te Rotterdam aangekomen.

De diensten van zaturdag zijn ten gevolge van deze vertraging niet vervuld.

Het Nieuw dagblad van 's Gravenhage deelde eenige dagen geleden eene depeche-cirkulaire mede, welke onder dagteekening van 30 september door den minister van buitenlandsche zaken is gezonden aan 's konings vertegenwoordigers buiten 's lands. In de depeche werd de zienswijze van het kabinet omtrent verschillende politieke vraagstukken bekend gemaakt. Vooral trok de aandacht hetgeen gezegd werd van de benoeming van den heer Sloet van de Beele tot goeverneur-generaal van Nederlandsch Indie. „De benoeming van den heer Sloet moest niet beschouwd worden als eene beslissende overwinning door de zich noemende koloniale oppositie behaald: het goevernement meent in hem een verstandig bestuurder te vinden van zeer gematigde beginselen, die hetgeen hij aan ondervinding mist, vergoedt door een snellen en zekeren blik en een vasten wil."

Aan de Arnhemsche courant wordt thans uit 's Gravenhage gemeld dat deze depeche-cirkulaire geheel zonder medeweten van den minister van kolonien geschreven is. De heer Loudon heeft, zoo het gerucht waarheid bevat, van den heer van Zuylen geëischt, dat deze zijne cirkulaire en bepaaldelijk dat gedeelte wat betrekking heeft op de koloniale politiek en de benoeming van den heer Sloet van de Beele, terug zal nemen. Mogt de heer van Zuylen hiertoe niet geneigd zijn, dan zou, zoo verneemt men verder, de heer Loudon zijne portefeuilje neêrleggen.

Verder komt in de Arnhemsche courant van heden een korrespondentie-artikel voor, waarin beweerd wordt, dat juist de interessantste zinsneden door het orgaan van het behoudend halfdeel van dit kabinet aan het publiek zijn onthouden. Personen, die beweren het authentiek stuk gelezen te hebben, verklaren dat deze zinsneden nog vrij wat meer aanstoot zouden geven zoo zij algemeen bekend werden. Vooral moet de ontleding der partijen in de tweede kamer en hare verhouding tot het ministerie eene vrij stootende schets wezen. Men wil weten, dat daarin gezegd wordt dat het kabinet op de roomschen blijft steunen, dat het tevens kan rekenen op eenige leden die onder alle omstandigheden ministerieel zijn, dat de anti-revolutionairen met elke regering en dus ook met dit ministerie medegaan en eindelijk dat het kabinet de liberalen tegen zich heeft, maar dat die partij slechts 26 leden in de kamer telt en dus de minderheid uitmaakt.

De Zutphensche courant heeft het volgende schrijven uit 's Gravenhage ontvangen: Men verzekert vrij algemeen, dat de heer Loudon zijn ontslag als minister van kolonien gevraagd heeft of zal vragen en dat verscheidene andere leden van het kabinet, men noemt de heeren van Tets, Jolles, Huissen van Kattendijke, dit voorbeeld zullen volgen. De bekende cirkulaire van den minister van buitenlandsche zaken, die, naar men zegt, buiten weten der andere ministers verzonden zou zijn, wordt als reden opgegeven.

Van wege den minister van binnenlandsche zaken, is aan gedeputeerde staten en provinciale kommissien van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in de verschillende provincien toegezonden een exemplaar der opgaaf in de Staats-courant van het gemiddelde der jaarlijksche betrekkelijke sterfte in al de gemeenten van het rijk, gedurende 1856—1860, waarvan wij in ons nommer van 17 dezer eenige bijzonderheden hebben medegedeeld. In de geleidende missive wordt gezegd: „Deze opgaaf strekt om meer bepaald de gemeenten te kennen, in welke de sterfte betrekkelijk groot is. Dit zal kunnen leiden tot het belangrijk onderzoek of deze verhouding, ook over meerdere jaren dan het laatste vijftal, eene bestendige is, en zoo ja, of daarvoor bekende oorzaken bestaan, en of deze kunnen weg genomen of althans verminderd worden."

Een door de regering ontvangen telegram dd. Buitenzorg 13 september, luidt: „Niets bijzonders."

Het telegram van de Handelsvereeniging is van den volgenden inhoud: Batavia 14 september. Op Java is het rustig. De bij het goevernement ontvangen tijdingen uit Banjermassing luiden gunstiger dan de van daar afgezonden partikuliere berigten.

Onmiddellijk na 's konings terugkeer uit Luik moet, naar men verneemt, Z. M. een eigenhandig schrijven aan koning Leopold van Belgie gerigt hebben, den hartelijken dank inhoudende voor de ontvangst Z. M. in Belgie bereid, en voor de talrijke bewijzen van sympatie, welke hij van de zijde der belgische bevolking heeft ontvangen.

Een parijsch korrespondentie-bureau heeft aan enkele nederlandsche en belgische dagbladen berigt dat men spreekt van de aanstaande reis van den keizer der franschen naar Brussel en 's Gravenhage, om aan de koningen Leopold en Willem III een tegenbezoek te brengen.

De brusselsche korrespondent van een luiksch blad meldt dat de koning der belgen binnen kort een bezoek zal brengen aan Z. M. koning Willem III. De bijeenkomst zou plaats vinden ter gelegenheid der opening van den spoorweg tusschen Luik en Maastricht. Mogt de koning niet gaan, zoo schrijft de korrespondent, dan zal de hertog van Brabant de plegtigheid bijwonen en te Maastricht den prins van Oranje ontmoeten. In dit laatste geval zou de bijeenkomst der koningen tot het voorjaar worden uitgesteld. (*Utr. courant.*)

De Staatscourant van heden bevat het koninklijk besluit, waarbij wordt ingetrokken het koninklijk besluit van 8 junij 1823, houdende nadere bepalingen omtrent de ambtenaren en de registers voor den burgerlijken stand.

De rotterdamsche couranten melden dat door de heeren J. van der Hoop Jac.zn., L. Pincoffs en mr. W. S. van Reesema, leden van den gemeenteraad, bij de regering aanvrage is gedaan om koncessie tot verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, en dat zich daar ter stede, tot ondersteuning dezer belangrijke zaak, een komité heeft gevormd, zamengesteld uit aanzienlijke handelaars en reeders, van welke de heer J. F. Hoffman, burgemeester der gemeente Rotterdam tot voorzitter, en de heer F. W. C. Blom, lid van de kamer van koophandel, tot sekretaris is benoemd.

De gemeenteraad van Haarlem heeft ll. woensdag eene zitting gehouden tot vaststelling der gemeentebegrooting. Nadat geruimen tijd met gesloten deuren was beraadslaagd, is bepaald het nadeelig slot der rekening van de kommissie voor de feestvieringen bij gelegenheid van de tentoonstelling, te voldoen uit den post van onvoorziene uitgaven, welke tot dat einde door overschrijvingen zal worden verhoogd.

De kommissie voor de tentoonstelling zelve zal een nadeelig saldo hebben dat reeds nu op ongeveer f 14,000 kan worden geschat. Dit zal door de Maatschappij tot bevordering van nijverheid worden betaald.

Het nieuw reglement voor de akademie te Delft schijnt de goedkeuring der betrokken personen in geenen deele weg te dragen. Althans wij vernemen van daar dat, op grond van de nieuwe inrigting, de heer D. J. Storm Buysing, buitengewoon hoogleeraar, verzocht heeft uit zijne betrekking bij die akademie te worden ontslagen, terwijl door de gezamenlijke onderwijzers in de oostersche talen, land- en volkenkunde, de hoogleeraren en leeraar, T. Roorda, S. Keyzer, J. Pijnappel Gz. en Meinsma, eene remonstrantie tegen de onlangs vastgestelde verordering zou zijn ingediend aan den minister van binnenlandsche zaken. (*Rotterdamsche courant.*)

Te Enschedé is den 20 dezer in eene vergadering der Twentsche vereeniging tot bevordering der nijverheid geraadpleegd over het plan der regering, bij ministerieël schrijven aan de kamer van koophandel bekend gemaakt, om het tarief der inkomende regten op Java en Madura te verminderen. Men kwam tot het besluit dat, daar Twenthe vooral zijn débouché in Indie vindt, waar zijn fabriekaat met 12½ is belast tegen 25 pct. voor het buitenland, slechts eene langzame vermindering wenschelijk was. Men zal dus den minister voorstellen: de inkomende regten gedurende de eerste vijf jaren, telken jare met ½ pct. te verlagen, na welk tijdsverloop eene nieuwe wijziging zou kunnen plaats hebben.

Uit Nijmegen, 25 october, schrijft men dat de aardappeloogst in die omstreken als geëindigd kan beschouwd worden; de opbrengst is gering, daar de bunder slechts ¼ tot ⅛ gedeelte van vroeger heeft opgebragt. De kwaliteit laat voor het grootste gedeelte veel te wenschen over. De aanvoer van pruissische aardappelen aldaar duurt steeds voort, waardoor de prijzen voor het tegenwoordige nog al bevredigend zijn. Voor goede kwaliteit geldersche soort wordt f 5 tot f 6 per mud. besteed. Het winterkoren staat over het algemeen uitmuntend.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan mr. D. Everwijn, sekretaris bij het nederlandsch gezantschap te Berlijn, tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur 2e klasse der orde van Isabella la Catolica, hem door de koningin van Spanje geschonken.

Benoemd door den koning-groothertog tot kommandeur der orde van de Eikenkroon jhr. Berg van Middelburgh, raad van legatie bij het nederlandsch gezantschap te Parijs. Die heer is tevens door keizer Napoleon benoemd tot officier van het legioen van eer.

MARINE. Bevorderd tot officier van gezondheid 2e klasse bij de nederlandsche zeemagt de officier van gezondheid 3e klasse J. Idsinga.

LEGER. Benoemd bij het 4e regement infanterie tot kapitein van de 3e klasse (naar ouderdom van rang) de eerste luitenant H. F. Scharp, van het regement grenadiers en jagers; *bij het 2e regement tot kolonel de luitenant-kolonel* J. van Overstraten, kommandant van het korps; en bij het 6e regement tot kolonel en kommandant van het regement, de luitenant-kolonel C. A. T. Vogel, thans met het bevel over dat korps belast.

Op verzoek eervol ontslag uit de militaire dienst verleend aan den kapitein van het 4e regement infanterie A. C. Lopez Suasso Dioz da Fonseca.

SCHUTTERIJEN. *Eervol ontslag verleend, op verzoek*, aan den kapitein met personelen rang van majoor, kommandant der dienstdoende schutterij te Vlissingen, A. Benier, met vergunning om de uniform en de aan zijnen rang van majoor *verbonden onderscheidingsteekenen voortdurend te dragen.* Mede eervol ontslag verleend aan den 1en luitenant-adjudant bij het bataljon rustende schutterij no. 5 in de provincie Zeeland H. L. Maertens, door vestiging zijner woonplaats buiten 's lands.

BELASTINGEN. Benoemd tot adjunkt kontroleur bij het vak der direkte belastingen en van het kadaster in de provincie Noord-Brabant de heer F. H. Ludewig, thans surnumerair bij *het zelfde vak in Overijssel.*

POLDERBESTUREN. Op verzoek eervol ontslag verleend aan den heer K. Hocke Hoogenboom, als gezworen van den polder Zonnemaire (Zeeland).

Benoemd *tot gezworen van de watering Walsoorden* (Zeeland) de heer P. Paasse en tot gezworen bij de Bruinisse- en Stoofpolders (Zeeland) de heer A. van den Berge.

ALGEMEENE REKENKAMER. Verleend den personelen titel van *kommies bij de algemeene rekenkamer aan den adjunkt* kommies M. van Weerden, en benoemd tot adjunkt kommiesen de le klerken J. Renno, C. M. van Vliet en P. A. van den Bergh.

Gemengde berigten.

Te 's Gravenhage is jl. donderdag voor het eerst het cellulair rijtuig tot overbrenging van gevangenen naar de arrondissements regtbank gebruikt. Voortaan zullen de gevangenen niet meer naar de regtsgebouwen behoeven te loopen en ook voor het publiek ontzigtbaar zijn. — Door een walvischvaarder van de Schotlandsche eilanden is in de Hudsonsbaai een onbekend zoogdier ontdekt en door hem naar genoemde eilanden medegenomen. Het gelijkt op een zeekoe, doch is veel grooter en weegt 1600 nederlandsche ponden. Het heeft acht pooten, ieder met vijf vingers waar tusschen zwemvliezen. Bij dag leeft het op het land en 's nachts in het water. Tot voedsel gebruikt het kleine zeevisschen. — Te Bergen op Zoom zijn, volgens geruchten, door een heer uit Brussel eenige gebouwen aangekocht, bestemd tot het oprigten eener suikerfabriek. — Te Delft heeft zich een persoon na de morgendienst in de St. Jozephskerk laten insluiten, ten einde de offerbussen te bestelen. Bij het openbreken werd hij betrapt en dadelijk gearresteerd. — Op de najaars koemarkt te Woerden waren dit jaar aangebragt 2000 stuks runderen. — Te Zutphen heeft de agent van de Rijn- en Ysselmaatschappij proces verbaal doen opmaken tegen een besluit van den burgemeester aldaar. Volgens dat besluit moest de brug ll. dingsdag van 9 tot 4 ure gesloten blijven, en toen de stoomboot De ijssel des namiddags ten 2 ure voor de brug kwam, terwijl Z. M. de koning zich aan het dejeuner dinatoire bevond, werd het vak der brug niet terug gedreven. Men ziet de beslissing nieuwsgierig te gemoet. — Te Parijs moeten met 1 november de wagens en karren waarop platen metaal en staven ijzer door de stad vervoerd worden, zóó ingerigt zijn dat die voorwerpen niet tegen elkander kunnen slaan, ter voorkoming van geraas en gevaar voor de paarden. — Eene te Zutphen gehoudene kollekte, door kommissien uit den kerkeraad der hervormde gemeente aan de huizen der gemeenteleden, ten behoeve van de protestantsche werkinrigting van weldadigheid aldaar, heeft opgebragt f 2279.80. — Aangaande den wijnoogst in den Midden-Rijn luiden de berigten over de te verwachten hoedanigheid van den wijn zeer gunstig. De te verkrijgen hoeveelheid zal echter zeer gering zijn, daar sommige wijnbergen weinig of niets zullen opleveren. — Het vermaak van pistoolschieten heeft een jongeling te Ruinerwold, met het verlies eener hand moeten boeten. Ten gevolge eener verwonding is zijne hand moeten worden afgezet. — Volgens globale berekening zal de gemeente badinrigting te Scheveningen over het afgeloopen saizoen eene bate van minstens f 14000 afwerpen. — In Engeland wordt het nut van adverteren, naar het schijnt, goed begrepen. De meest in het oog vallende bladzijden van *de shillingsuitgave* van den katalogus der algemeene tentoonstelling van 1862 zijn reeds tot hooge prijzen voor de opname van advertentien verpacht. De horlogefabriekant Bernnett betaalt voor de achterzijde van den omslag 1000 pond sterling; twee andere bladzijden zijn elk voor 600 p. st. afgestaan aan de muziekhandelaars Chappell & co. en aan de Accidental-death company. — Jl. donderdag werd te Leeuwarden de honderdste vergadering van het Friesch genootschap van geschied-, oudheid- en taalkunde gehouden. De voorzitter mr. J. Dirks hield daarbij eene uitgewerkte rede en de heer J. G. van Blom van Dragten droeg als bijdrage een toepasselijk dichtstuk in de fransche taal voor, onder het gehoor van een talrijk en uitgezocht publiek. — Te Deventer woedde woensdag ll. een geweldige brand, die bij afgezonden berigt nog niet gebluscht was en veel vrees veroorzaakte, door dien de brandende perceelen zich in de nabijheid van het garnizoenshospitaal en burgerziekenhuis bevinden. De brand is bij een groenboer ontstaan, en voor de spuiten in werking kwamen, was het huis reeds afgebrand en twee andere door de vlammen aangetast. — Te Arnhem is door de regtbank een gewezen notaris, thans te Ede wonende, tot 2 jaren gevangenisstraf *veroordeeld*, ter zake van herhaalde mishandeling zijner vrouw.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.
October 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	*Aanmerkingen.*
20	O. t. Z.	6	762.0	13.0	0.76	8.80	0.0	—	helder.
21	Zo.t.O.	7	759.7	12.5	0.74	8.20	0.0	—	ligt bewolkt.
22	Z. t. O.	7	761.0	16.4	0.80	11.18	0.0	—	ligt bewolkt.
23	Zo. t.Z.	5	766.6	13.8	0.79	9.48	0.4	—	bijna helder.
24	Z. t. O.	3.5	767.9	14.6	0.77	9.72	0.0	—	ligt bewolkt.
25	O t. Z.	3	767.6	13.8	0.86	10.28	0.0	—	ligt bewolkt.
26	Oost.	2.5	767.0	10.4	0.88	8.70	0.0	—	ligt bewolkt.

Thermometerstand.

25 oct. 's av. 11 u. 48 gr.
26 „ 's morg. 7 u. 44 „ 's midd. 1 u. 52 „ 's av. 11 u. 44 gr.
27 „ 's morg. 7 u. 42 „ 's midd. 1 u. 52 „ 's av. 11 u. 44 „
28 „ 's morg. 7 u. 41 „ 's midd. 1 u. 51 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Zitting van vrijdag 25 october.

RAAD VAN STATE.

Met verschillende wetsontwerpen van ondergeschikt belang is ook ingekomen een wetsontwerp tot goedkeuring van eenige artikelen eener tusschen Nederland en Belgie gesloten overeenkomst betrekkelijk de wateraftappingen uit de Maas.

De kommissie van rapporteurs was gereed met haar eindverslag over het wetsontwerp tot afschaffing der kollatieregten voor zoover die aan den staat behooren. De dag der beraadslaging zal nader worden bepaald.

Van den minister van koloniën is eene missive ontvangen ten geleide der rekening, aantoonende de hoegrootheid der oost-indische remises over 1859, met drie suppletoire rekeningen over 1856, 1857 en 1858, alsmede het proces-verbaal der staatskommissie, en een staat betrekkelijk het administratief kapitaal in Nederlandsch-Indie op ultimo december 1859. Al deze stukken zijn ten fine van onderzoek gesteld in handen eener kommissie van vijf leden, te weten de heeren: Duymaer van Twist, Mijer, van Hoëvell, van Nispen van Sevenaer en Gevers Deijnoot.

Aan de orde was heden de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den raad van state, en wel in de eerste plaats de algemeene beraadslagingen over het ontwerp in zijn geheel, die, nadat verscheidene sprekers het woord daarover hadden gevoerd, heden ook afgeloopen en gesloten zijn.

De heer *van Goltstein* zou een gevoelen moeten voordragen, hetgeen een ander was dan dat van de meerderheid der kamer. Hij noemde dit een zware taak, en achtte het gemakkelijker eerst na te gaan wat het verlangen van de meerderheid was, en dit dan, met ter zijde stelling van eigen overtuiging, aan te nemen. Dit scheen hem toe de taak te zijn, die de regering op zich genomen had. Bij de wet op de regterlijke organisatie, bij de militiewet en nu bij deze wet had zij dien weg bewandeld. Eerst had hij zich verklaard tegen het aannemen van het beginsel van vaste afdeelingen voor het „contentieux administratif," en toen het voorloopig verslag der kamer echter op de invoering van dat beginsel aandrong, had de regering zich er mede vereenigd. Hij zag daarin eene poging van het kabinet om zijn leven zoo lang mogelijk te rekken, maar daardoor werd de regering in den boezem der kamer overgebragt. De wijzigingen die de regering later nog in het wetsontwerp gemaakt had, keurde spreker af, op grond van de kostbaarheid en omslagtigheid die zou voortvloeijen uit de vermeerdering van het getal leden van den raad van state en uit de meerdere hulp, die aan dat ligchaam zou worden toegevoegd. Dit druischte zijns erachtens, tegen de bedoeling der grondwet in, bij wier herziening in 1848 zelfs sprake was van de geheele opheffing van den raad van state. Spreker achtte zulk eene instelling dan ook in een konstitutionelen staat geheel onnoodig. Het karakter, dat de grondwet aan den raad had willen geven, was bij deze wetsvoordragt geheel miskend. Het initiatief van raadpleging van den raad was bij de grondwet aan den koning voorbehouden; volgens het wetsontwerp echter werd dat initiatief aan de ministers overgelaten. Men stelde hierdoor den weg open, om den raad van state op politiek gebied te doen treden, hetgeen tot botsingen tusschen de regering en den raad aanleiding kon geven.

Ook graaf *van Zuylen van Nyevelt* oordeelde, dat de raad van state een onafhankelijk ligchaam moest zijn, bestemd om den koning voor te lichten, een raad des konings en niet een regeringsraad. Dit was ook het gevoelen in 1848 geweest; men verlangde, dat de koning in staat wierd gesteld inlichtingen in te winnen buiten de ministers om. De regering was destijds van gevoelen, dat de raad èn den koning èn de ministers ter zijde moest staan. In den tegenwoordigen tijd, nu het monarchaal beginsel bij ons reeds zeer beperkt is door de ministeriële verantwoordelijkheid, zou dat beginsel nog al meer beperkt worden, indien de ministers en niet de koning het advies van den raad inwonnen. Spreker keurde ook de omslagtige zamenstelling der afdeelingen van den raad van state af, alsmede de onbepaaldheid van het getal buitengewone staatsraden, waardoor de regering bij magte zou zijn, adviezen in haren zin uit te lokken. Door het voordragen van amendementen zou hij de wet trachten te verbeteren.

De heer *van Bosse* (die reeds ettelijke amendementen gedrukt heeft doen rond deelen) vond een hoofdbezwaar in de groote kostbaarheid van den raad gelijk hij nu is voorgesteld. Hij vreesde ook, dat dit ligchaam, door den omslagtigen voet waarop het wordt ingerigt en door zijn permament karakter, een te uitgebreiden invloed op het beheer van den staat zou trachten uit te oefenen. Aan de splitsing in afdeelingen waren ook bezwaren verbonden; want het zou kunnen gebeuren, dat de minister, die eene meening had gevestigd op grond van het advies van eene afdeeling van den raad, later, wanneer er verschil bestond, waarover gedeputeerde staten hadden geoordeeld en waarvan men bij den raad in appel was gekomen, er toe gebragt zou kunnen worden om eene andere meening te omhelzen.

De heer *van Eck* herinnerde, dat de raad van state maar met tegenzin in de grondwet was opgenomen, en vreesde van de nu voorgestelde inrigting tijdverlies en omslag. Overvloed van contrôle zou nadeelige gevolgen hebben. Nu de raad van state eenmaal in de grondwet opgenomen was, wilde hij wel bekennen, dat de voorgedragen inrigting zeer wel met de grondwet in overeenstemming kon worden gebragt; maar in het algemeen was zij hem te kostbaar en te omslagtig. Tegen de voorgedragen regeling der administratieve regtsmagt had hij bezwaren, alsmede tegen de regeling der afdeelingen, wier getal zelfs niet was aangeduid. Hij achtte dus dit ontwerp eigenlijk eene schets die nog moest worden uitgewerkt en waaraan hij, gelijk zij daar nu lag, waarschijnlijk zijne goedkeurende stem zou moeten onthouden.

De heer *Duymaer van Twist* behoorde reeds in 1848 tot de tegenstanders van een raad van state, en was tot nog toe niet van gevoelen veranderd. Daar de grondwet echter zulk een ligchaam voorschreef, wilde hij wel medewerken om het tot stand te brengen. Hij wilde echter eerst de verdediging der regering tegen de aangevoerde bedenkingen hooren. De regering had het een bekrompen geest van bezuiniging genoemd, toen in 1848 den wensch was te kennen gegeven om den raad van state te doen wegvallen; doch spreker wenschte wel, dat de regering wat meer van dien bekrompen geest van 1848 in zich op nam, en in den vervolge de staten generaal mogt bewaren voor begrootingen gelijk die welke voor 1862 is voorgesteld.

De *minister van justitie*, begon met het verwijt van den heer van Goltstein te wederleggen, alsof de regering hare overtuiging zou hebben prijs gegeven, om de meerderheid der kamer te believen. Dit verwijt was onverdiend en onbillijk, want deze wet was een uitvloeisel van een langdurig gemeen overleg tusschen de kamer en de voorafgegane ministerien, en bevatte juist de beginselen die hij, minister, als lid der kamer steeds verdedigd heeft. De punten, op welke de minister van vroegere meening is teruggekomen, betroffen onderwerpen omtrent welke de minister door de van de zijde der kamer aangevoerde gronden overtuigd is geworden. Het verwijt dat de raad van state in plaats van een raad des konings, een regeringsraad werd, was ook ongegrond. Hij wordt een raad, die den koning als hoofd van den staat ter zijde staat omtrent regeringszaken; het is strijdig met het positief staatsregt, den koning van zijne verantwoordelijke ministers te verwijderen. En volgens de tegenwoordige instruktie van den raad, is dat ligchaam reeds in aanraking met de ministers, of sekretarissen van staat gelijk zij nog heetten in 1814, toen die instruktie werd ingevoerd. Tegen het verwijt van den heer van Goltstein, dat het initiatief niet van den koning uitgaat, kunnen de artt. 20—26 van het ontwerp aangevoerd worden, waaruit blijkt dat het initiatief steeds van den koning uitgaat. Op politiek gebied zou de raad niet komen, daar hij geen beheer voeren, maar altijd zijn adviserend karakter behouden zal. De te groote kostbaarheid, die men aan de voorgestelde inrigting van den raad toeschrijft, is betrekkelijk; de minister meent, dat die zoo min kostbaar en eenvoudig mogelijk is. De splitsing van den raad in afdeelingen strekt tot verbetering van het voorbereidend onderzoek der wetten en verordeningen, dat thans zeer veel te wenschen overlaat; door die verbetering zou tijd bespaard worden. De raad kan mede werken tot eene betere redaktie der wetten en verordeningen; dikwijls heeft de kamer geklaagd dat die redaktie veel te wenschen overliet, doch de dagelijksche loopende werkzaamheden in de bureaux veroorloven niet die stukken tot zoodanige volmaaktheid te brengen, dat het onderzoek van de zijde der kamer daardoor belangrijk vergemakkelijkt kan worden. De zaak van het „contentieux administratif," die nu ook bij deze voordragt wordt geregeld, is ook iets waar naar jaren lang is verlangd, en tegenover het mogelijke nadeel van de omslagtigheid staat het voordeel van de groote nuttigheid. Eindelijk zal de raad een toezigt op de wetgeving uitoefenen, waarvan de nuttigheid ook bezwaarlijk kan betwijfeld worden."

De minister wederlegde vervolgens eenige bijzondere bedenkingen en uitte de hoop, dat de heer van Eck, die het ontwerp eene schets had genoemd, zou aantoonen wat er aan die schets ontbrak.

De *minister van binnenlandsche zaken* voerde ook nog het woord tot verklaring van zijn standpunt en wederlegging van geopperde bezwaren.

Deze redevoeringen der ministers lokten weder replieken uit, waarbij echter weinig nieuws werd aangevoerd, zoo dat de diskussien spoedig ten einde liepen.

Zitting van zaturdag 26 october.

RAAD VAN STATE.

Op voorstel des voorzitters werd de behandeling van art. 1 van het wetsontwerp (het aantal leden waaruit de raad is zamengesteld) uitgesteld tot na die van art. 13 (over de verdeeling van den raad in afdeelingen).

De artt. 2 (over het lidmaatschap van den prins van Oranje en de andere prinsen van den bloede) en 3 (bepaling dat de leden door den koning benoemd en ontslagen worden) werden zonder beraadslaging of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 4 (houdende dat er staatsraden in buitengewone dienst benoemd kunnen worden, die tot bepaalde werkzaamheden van den raad zullen worden opgeroepen, doch geene bezoldiging genieten) ontstond eene uitgebreide diskussie. De heer *van Bosse* wilde hun getal, dat in het artikel onbepaald was gelaten, bij amendement op hoogstens 24 bepaald hebben, omdat die instelling van buitengewone staatsraden vroeger tot gegronde aanmerkingen heeft aanleiding gegeven. De heer *van Eck* ondersteunde dat denkbeeld, en deed opmerken dat de tegenwoordige grondwet de instelling van buitengewone staatsraden niet uit de vorige grondwet heeft overgenomen. De *minister van justitie* erkende dat die instelling niet moest strekken om eene ijdele titelzucht te bevredigen. Het doel der regering was om op deze wijze aan den raad van state, zonder dien te zeer uit te breiden, de voorlichting van bekwame mannen, van specialiteiten, te verzekeren. De heer *Olivier* achtte het getal van 24 buitengewone staatsraden nog te veel en wilde het op 15 bepalen, even groot als het getal werkelijke leden van den raad. De heer *Mackay* was daarentegen van oordeel, dat indien de regering enkel specialiteiten wilde benoemen, men dit getal onbepaald moest laten. De heer *van Eck* maakte de opmerking, dat er geen waarborg bestond dat er goede keuzen zouden worden gedaan, waarop de *minister van binnenlandsche zaken* antwoordde, dat deze bestrijding eene miskenning was van het ware karakter van den raad van state. Naar aanleiding van eene opmerking van den heer *van Heukelom* gaf de heer Godefroi te kennen, dat de buitengewone staatsraden ook in voorkomende gevallen de plaats zouden kunnen vervullen van werkelijke leden van den raad van state, die verhinderd waren op te treden.

Het amendement van den heer *Olivier*, om het getal der buitengewone staatsraden slechts op 15 te bepalen, werd hierop met 33 tegen 17 stemmen aangenomen, waardoor het amendement van den heer van Bosse verviel.

Het aldus geamendeerde art. 4 werd vervolgens met 42 tegen 8 stemmen goedgekeurd.

De artt. 5 (de buitengewone staatsraden zullen specialiteiten moeten zijn). 6 (niemand kan staatsraad of buitengewoon staatraad wezen, ten zij hij Nederlander zij enz.) en 7 (verbodene graden van bloedverwantschap tusschen de leden) werden na weinig of geene diskussie aangenomen.

Over art. 8 (onvereenigbaarheid van het lidmaatschap van den raad van state met sommige ambten) ontstond eenige woordenwisseling. De heer *Olivier* stelde bij amendement voor, om elk openbaar ambt, onverschillig of het al dan niet bezoldigd is, onvereenigbaar te verklaren met het lidmaatschap. De heer *Godefroi* verklaarde zich tegen het vermelden van die onbezoldigde ambten. Des niettemin werd het amendement met 32 tegen 18 stemmen en het geamendeerde artikel zonder stemming aangenomen.

De artt. 9 (eedsaflegging der leden), 10 (verblijf der leden in de zetelplaats der regering), 11 (vereischt verlof voor de leden om zich uit hunne woonplaats te verwijderen) en 12 (vervanging van den vice-president bij verhindering) werden na eenige diskussie goedgekeurd.

Art. 13 gaf tot belangrijke discussie aanleiding. Het bepaalt:

1. dat de raad in afdeelingen verdeeld wordt;

2. dat elke afdeeling in betrekking staat met een of meer ministeriele departementen;

3. dat de koning het getal der afdeelingen en hun werkkring bepaalt;

4. dat er eene vaste afdeeling is voor de kontentieuse zaken enz.

De heer *van Bosse* stelde een amendement voor, strekkende om de kontentieuse zaken wel door eene bepaalde afdeeling te doen onderzoeken, maar het daaruit voortvloeijende advies te doen uitgaan van den ganschen raad van state. Zoo als de zaak nu stond zou de bedoelde afdeeling besluiten kunnen doen vernietigen die vroeger door den raad zelven voorgesteld waren. De heer *van Eck* had gewenscht dat de inrigting der afdeelingen niet aan algemeene maatregelen van inwendig bestuur overgelaten, maar bij de wet bepaald ware. Bij amendement wilde de heer *Olivier* bepalen, dat er eene periodieke verwisseling van de leden in de verschillende afdeelingen zou plaats hebben, opdat elke afdeeling geen te grooten invloed zou verkrijgen. De heer *Heemskerk Az.* wilde het getal leden der afdeeling voor het kontentieuse van drie tot vijf vermeerderd hebben. De heer *Mackay* ondersteunde de amendementen der heeren van Bosse en Olivier, vermits daarbij de administratieve regtspraak in appèl eveneens zou zijn geregeld als in eersten aanleg, bij de gedeputeerde staten. Hij wilde dat er zou zijn één raad van state, en niet een kleine raad in den grooten raad. De heer *Godefroi* zette uiteen, dat het advies van den vollen raad geen waarborg zou zijn voor eene grondige administratieve beslissing, omdat er onmogelijk bij al de leden eene volkomene kennis van administratief regt bestaan kon. Van eene opdragt aan enkele bepaalde leden was meer vastheid in de jurisprudentie te verwachten. De minister nam echter het voorstel van den heer Heemskerk Az. over.

Daarna werd de vergadering tot maandag gescheiden.

Zitting van maandag 28 october.

RAAD VAN STATE.

Het grootste gedeelte der zitting werd besteed aan de behandeling van art. 13 (verdeeling in afdeelingen). Dat artikel werd ten slotte aangenomen, even als de artt. 14 (voorbehoud tot oproeping van deskundigen) en 1 (vaststelling van het aantal leden); het laatst genoemde na verwerping van het amendement van den heer van Bosse, dat tot strekking had om het getal leden op tien te bepalen.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

Hoofdstuk I der staatsbegrooting voor 1862.

Aan de leden van de tweede kamer is rondgedeeld het voorloopig verslag over hoofdstuk I der staatsbegrooting, waarin tevens de algemeene beschouwingen voorkomen. Over het politiek karakter van het ministerie was de meening niet gunstig; men meende dat het reeds nu duidelijk was dat de gevorderde overeenstemming ontbrak, en dat het ministerie geen ware liberaliteit aan den dag legde. De redevoering van den minister van financien had algemeen teleurstelling verwekt; eenige leden meenden dat het te kort nog grooter moest zijn dan is opgegeven. Op eene vaststelling der koloniale begrooting bij de wet werd op nieuw aangedrongen. Ook werd nadrukkelijk aanbevolen die spaarzaamheid in acht te nemen, die thans zoo zeer vereischt wordt en waarvan de aangebodene begrooting geen blijken gaf.

VERBETERING.

In het verslag van den gemeenteraad van Middelburg, zitting van 23 dezer, voorkomende in het bijvoegsel onzer courant van 26 dezer, waar gesproken wordt van een adres door broodbakkers ingediend, staat (3e kolom, regel 7 van onder) dat vele bakkers het adres niet hadden geteekend; dit moest zijn „ twee bakkers”.

Buitenlandsche tijdingen.

Rusland.

Te Warschau hebben in den nacht van 25 october op nieuw arrestatien plaats gehad van personen die aan de begravenis plegtigheid van den aartsbisschop Tiolkowski hebben deel genomen. Onder de gearresteerden bevonden zich twee geestelijken. De generaal Lambert heeft met andere ambtenaren Warschau verlaten. Hij had zijn ontslag gevraagd en bekomen omdat zijne gezondheid geschokt is en hij lijdt bij de zekerheid dat zijne goede bedoelingen door de polen miskend worden. De generaal Soukhozonett zal hem opvolgen. De generaal Abramowitch zou tot militair bevelhebber van Warschau benoemd zijn; hij moet zeer impopulair en gevreesd zijn.

Duitschland.

Weenen 24 october. Het antwoord op het adres van den kroatischen landdag is gereed, en wordt onmiddellijk na 's keizers terugkomst van Korfu, naar Agram verzonden. Men zal zich herinneren dat de hoofdzaak waarop door den landdag werd aangedrongen is: de vereeniging van Kroatie, Slavonie en Dalmatie tot één zelfstandig geheel met eigene wetgeving. De oostenrijksche regering schijnt de hoop nog niet opgegeven te hebben om deze zaak in der minne bij te leggen. Het keizerlijk reskript althans doet eenige koncessies, voornamelijk bestaande in de toestemming om Fiume bij Kroatie in te lijven, en in de belofte om de militaire grenzen op te heffen. Wat Dalmatie betreft houdt de regering echter vast aan het eens genomen besluit zoo dat zij het drieëenig koningrijk vooreerst niet erkent. Of de kroatische landdag hiermede genoegen zal nemen en afgevaardigden naar den rijksraad te Weenen zal zenden, schijnt voor 't minst zeer twijfelachtig.

Luxemburg.

De kamer van afgevaardigden heeft den 24 october de wetsvoordragt betreffende de openbare drukpers met algemeene stemmen min twee aangenomen. Hare voornaamste bepalingen zijn van den volgenden aard. Aan ieder ter goeder naam staande kiezer zal, op gedane aanvrage daartoe, koncessie tot het oprigten eener drukkerij worden verleend. Deze koncessie kan hem alleen door een regterlijk vonnis worden ontnomen, wanneer hij wegens misdrijf, of indien hij twee malen in den loop van twaalf maanden wegens persdelikten is veroordeeld. De drukker blijft onverantwoordelijk, indien hij in het eerste verhoor den naam des schrijvers van een geïnkrimineerd stuk noemt en deze door de justitie kan bereikt worden. Bij alle persdelikten kan de regtbank het minimum der straf opleggen, zijnde eene geldboete van 16 francs. Bij de beraadslaging over dit onderwerp heeft de minister van justitie aan de kamer medegedeeld, dat zoodra in eenig deel van den duitschen bond vrijzinniger bepalingen op dit stuk worden uitgevaardigd, hij zijne ijverigste pogingen zal aanwenden om die insgelijks in de luxemburgsche wetgeving te doen opnemen. Men verwacht, dat zeer spoedig de beraadslagingen over de begrooting zullen aanvangen.

Belgie.

Brussel 27 october. De ministeriele krisis is geëindigd; de Moniteur van heden bevat de koninklijke besluiten, waarbij wordt bepaald dat de heeren Tesch, Vander Stichelen en Chazal, hunne portefeuilles blijven behouden, dat de heer Charles Roger, thans minister van binnenlandsche zaken, de portefeuille van buitenlandsche zaken aanvaardt en vervangen wordt door den heer Alphonse Vandenpeereboom, alsmede dat de heer Frère-Orban tot minister van financien benoemd is. Men heeft alle grond om te verwachten dat het ministerie met een zeer liberaal programma in de kamers zal verschijnen. Over veertien dagen zal de opening plaats hebben.

Frankrijk.

Parijs 26 october. Zoowel La patrie als Le pays hebben aangekondigd dat verschillende afdeelingen van de vereeniging van St. Vincentius da Paulo aanzoek hebben gedaan om wettiglijk erkend te worden. Het zal nu moeten blijken op welke voorwaarden zij magtiging zullen bekomen om voortdurend te blijven bestaan en hoe ver de inmenging der regering zich zal uitstrekken. Naar men wil zullen door den minister van binnenlandsche zaken vertrouwelijke instruktiën dienaangaande aan de prefekten worden gezonden.

— Zoo als altijd, is er overvloed van geruchten. Onder degene die thans opgang maken behoort er een betrekkelijk onderhandelingen tusschen Pruissen, Zwitserland en Engeland, met het doel om betere waarborgen te verkrijgen voor de onzijdigheid van het zwitsersche grondgebied. Het is echter zeer wel mogelijk dat dit gerucht slechts eene andere lezing is van hetgeen reeds eenige dagen geleden gezegd werd van een verzoek door het bestuur van Geneve gedaan, om bondstroepen naar het kanton af te zenden. Het bestaan van zoodanig aanzoek wordt echter door het agentschap Reuter tegen gesproken en teruggebragt tot het eenvoudiger berigt der bijeenroeping van de kantoniale militie, tot het verrigten van nachtdiensten. Deze maatregel zal welligt dienen tot gerustsstelling van beangste personen, die zich door de sombere en fantastische verhalen van Le constitutionnel schrik hebben laten aanjagen.

— De fransche vertaling der brochure van Passaglia tegen de wereldlijke magt van den paus is in het licht verschenen. Le constitutionnel zegt er van dat door dit geschrift de romeinsche kwestie gemoedelijk, helder en klaar is uiteengezet, terwijl de katholieke bladen op alle mogelijke wijzen den schrijver in een slecht licht trachten te plaatsen.

Aan La patrie ontleenen wij omtrent pater Passaglia de volgende levensbijzonderheden:

Carlo Passaglia werd in 1812 te Florence geboren, waar zijn broeder thans bankier is. De orde der jesuiten die er altijd op uit is om opkomende talenten aan zich te verbinden, trok zich zijner aan, omdat zij in hem op zeer jeugdigen leeftijd reeds buitengewonen aanleg ontdekte. Op zijn negentiende jaar gaf hij onderwijs in de wijsbegeerte aan een der kollegies van de orde, later insgelijks in de godgeleerdheid, en naar zelfs zijne vijanden thans moeten erkennen, verwierf hij zich hier door zeer grooten roem. Zijn naam was zoo groot dat uit Duitschland, Engeland, Frankrijk, uit Amerika zelfs jongelieden kwamen om zijne lessen bij te wonen.

Passaglia heeft vele geschriften uitgegeven waaronder die zeer geroemd worden. Het roomsche hof droeg hem herhaaldelijk de bestrijding van kettersche leerstellingen op, en met schitterenden uitslag kweet hij zich van de hem opgedragen taak. Vooral door de behandeling van het vraagstuk der onbevlekte ontvangenis verwierf hij zich grooten roem: een te grooten roem zelfs in de oogen der jesuiten, die beducht werden voor de talenten en de onafhankelijkheid van geest waardoor Passaglia zich onderscheidde. Men deed hem allerlei onaangenaamheden aan, met dat gevolg dat hij zich aan het onderwijs onttrok en geheel met de jesuiten brak. Later werd hij door den paus benoemd tot hoogleeraar in de wijsbegeerte aan het kollegie Sapienza. In 1861 werd hem door den paus opgedragen een boek te schrijven tegen een italiaansche konfederatie. Daar hij met deze ingenomen was, werden zijne meeningen niet gedeeld. Niet lang daarna trad Passaglia toe tot de partij van Cavour en Ricasoli.

— Volgens de Messager du midi, zijn wederom drie personen uit de mijnen te Besseges gered, waarin zij gedurende veertien dagen vertoefd hebben. De werkzaamheden om de honderd en drie nog vermiste personen op te sporen, worden met kracht voortgezet.

— Le constitutionnel heeft medegedeeld dat Le pays voortaan den twist met de regering van Geneve zal voortzetten.

Italie.

De audientie welke de heer Ratazzi bij den keizer van Frankrijk heeft gehad, heeft nagenoeg twee uren geduurd. Van verscheidene zijden wordt verzekerd dat de keizer zeer bepaald zijne sympatie voor de italiaansche zaak heeft te kennen gegeven, maar op geene enkele vraag kategorisch heeft geantwoord. De heer Ratazzi schijnt dan ook zeer onvoldaan te zijn geweest over het verhandelde, en zijn voornemen hebben te kennen gegeven om niet in het ministerie te zullen optreden. Eene verandering in het ministerie blijft men echter voor zeker houden, en men vermoedt dat zij zal tot stand komen voor dat het parlement weder bijeen komt. Dit zal echter vermoedelijk niet voor het eind der volgende maand plaats hebben. Het groote bezwaar moet gelegen zijn in het vinden van een opvolger voor den heer Ricasoli en daarbij zal zich de strijd tusschen de toskaners en de lombarden op nieuw voor doen. De eerste zijn op de hand van den heer Ricasoli, de andere voor den heer Minghetti.

— Het lang verwacht besluit omtrent de reorganisatie der provinciale besturen, is eindelijk verschenen. Het voorloopig bestuur in Napels en Toskane wordt opgeheven en met de overige gewesten gelijk gesteld. Het stadhouderschap is veranderd in eene prefektuur. De prefekten bekomen 10.000, 9000 of 8000 frs. inkomen; die van Napels buitendien eene toelage van 120,000 frs. Hunne magt wordt uitgebreid.

— Bij de zekerheid dat het statu quo te Rome vooreerst zal worden gehandhaafd treed het venetiaansche vraagstuk weer meer op den voorgrond. Allerlei gissingen worden gemaakt aangaande voorstellen tot schadeloosstelling die men onderstelt dat dezer dagen aan Oostenrijk zijn voorgelegd. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht aan eene vergrooting van grondgebied ten koste van het turksche rijk.

— De brochure, de roomsche curie en de jesuiten is te Florence in het licht verschenen. Zij bevat eene verzameling brieven, welke de duidelijkste bewijzen leveren van de verstandhouding van het romeinsche hof met de bourbonsche reaktie in Napels. Dit geschrift is daarenboven van niet weinig gewigt daar de schrijvers de kardinaal Andrea, de prelaat Liverani en de kanonikus Reali en door openlijk tegen de pauselijke regering zijn opgetreden.

— In overeenstemming met den wensch door Forcade in de revue des deux mondes onlangs geuit, is thans door het italiaansche goevernement besloten dat die gedeelten der laatste italiaansche leening welke op 1 november en 1 januarij moesten betaald worden, kunnen voldaan worden op 1 novem

ber en 1 december en op 1 januarij en 1 februarij. Vooral voor Frankrijk waar het grootste gedeelte dier leening is volgeteekend is dit eene gewenschte zaak bij de groote geldschaarschte die op dit oogenblik in dat land heerscht.

Zeetijdingen.

Heden morgen zeilde van Veere naar zee met bestemming via Newcastle naar Java, het barkschip *Maria*, gez. E. N. F. van Wulven.

— Sedert 27 dezer zijn de reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Dedo*, gez. Heyen. Riga: *Elbing*, gez. Rentil. New-York: *Ada Letitia*, gez. Orvens, Zanten; *Emie*, gez. Buck, *Ane Peter*, gez. Hansen, beiden van Koppenhagen; *Elise Maria*, gez. Jacobsen, *Navigateur*, gez. Stein, beiden van Korsoe; *Iduma*, gez. Haltz, *Martha*, gez. Postema, *Maria Margretha*, gez. Olsen, allen van Koningsberg; *Margretha Augusta*, gez. Jongman, *Caroline*, gez. Hansen, *Sleipner*, gez. Moeler, allen van Stettin; *Rud*, gez. Melson, *Therese & Lina*, gez. Lydersen, *Eduard*, gez. Lorentsen, *Maja*, gez. Christiansen, allen van de Oostzee; *Louisa*, gez. Morrisan, *Activ*, gez. Wath, *Jeazer*, gez. Harvey, allen van Boness; *Deus Nabiscum*, gez. Brandt, Bandholm; *Lithuania*, gez. Rickless, Memel; *L. N. Hoide*, gez. Iensen, Aarhuus; *Margareth Potter*, gez. Potter, Charlestown; *Oden*, gez. Johansen, Umea; *Frihandel*, gez. Hansen, Pitea; *Cornelis*, gez. Cullock, Leith; *Catharina*, gez. Famken, Hamburg.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 28 october.

Er bestond heden een redelijken handel. De prijzen bleven onveranderd.

Graanmarkten.

Amsterdam 28 october.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 43¼. Lijnolie op zes weken f 37¾.

Rotterdam 28 october.

Tarwe, gerst en erwten 20 cent, witte en bruineboonen 50 cent lager.

Axel, 26 october.

Tarwe f 12,15 a f 13,05; Rogge f 8,15 a f 8,50; Wintergerst f 6,55 a f 6,90; Zomer dito f 5,80 a f 6,15; Haver f 3,25 a f 3,90; Paardeboonen f 7,45 a f 7,95; Bruineboonen f 11,20 a f 14,—; *Groene erwten* f 10,25 a f 11,20; *Gele dito* f 9,35 a f 10,25; Graauwe dito f 11,20 a f 13,05; Boekweit f 6,75 a f 7,10.

Middelburg 26 october.

Raapolie f 43¼. Lijnolie f 40. Patentolie f 45¼ per vat op zes weken.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 28 october.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	64¼
-	dito Nationale dito	3	„	77⅛
	dito dito dito	4	„	99⅜
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	138½
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¼
	Certifik. Hope & co.	4	„	—
	dito dito 1855, 6de serie .	5	„	94
	dito	6	„	55¾
	Aand. spoorweg			189½
	Leening 1860	4½	„	89⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	75½
Spanje.	Obligatien	3	„	41⅞
-	dito binnenlandsch	3	„	47⅛
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	44⅝
	dito amsterdamsche	5	„	68⅞
	dito nationale	5	„	54¼
	dito 1847/1852	2½	„	23¼
	Bank aktien	3	„	633
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46⅝
	dito nieuwe	3	„	45¾
Grenada.	dito			—
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	85¼
Mexiko.	dito	3	„	25⅛

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 24 october.

Metalliek f 21,37½; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,87½; Engelsche Russen f 11,87½; Fransche f 56,—; Belgische f 56,12½; Pruissische f 35,—; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,68¾; Russische in zilveren roebels f 33,—; Poolsche in fl. f 27,12½ Nationale metalliek f 29,10; Dollars f —,—.

Weldadigheid.

DIAKENEN der Nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg vermelden met dankzegging de ontvangst eener gift van *f* —,95, gevonden in de kerkkollekte der Nieuwe kerk, Zondag voormiddag den 27 October 1861, gewikkeld in een omslag met het opschrift: „Aan den Armen” en van binnen met de woorden: „Van een Korporaal. I. v's G. . . . .”

Middelburg, 28 October 1861. Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, Voorzitter.
W. ALTORFFER, Secretaris.

Advertentien.

Getrouwd:

H. W. DANIELS Jr.
en
J. BEHEYDT.

Rotterdam,
den 26 October 1861.

Voorspoedig bevallen van eene Dochter Vrouwe P. F. DE BACKER, Echtgenoot van Mr. J. P. VAN DER BILT.

Middelburg, 25 October 1861.

Heden overleed, in den ouderdom van 64 jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder MARIA JACOBA LE CLERCQ, geb. VAN DER BEEK.

Middelburg, den 26 October 1861.
Uit aller naam,
I. LE CLERCQ J.H.z.

MARINE.

OPENBARE AANBESTEDING bij Inschrijving, aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, op Woensdag den 6den November 1861, des voormiddags ten 11 ure, tot levering van:

a. **diverse Houten Gereedschappen,**
b. **Roodkoperen Spijkers, Klinkboutjes, Klinkplaatjen en Nagels.**

De voorwaarden liggen ter inzage bij het Departement van Marine te 's Hage; de Directien te Willemsoord, Amsterdam en Hellevoetsluis, en ten Burele van den Hoofd-Ingenieur op voormelde Werf, bij wien tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen voor ieder Perceel afzonderlijk, op Zegel en behoorlijk gesloten, uiterlijk op bovengemelden dag en uur ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, 26 October 1861.

De Schout-bij-nacht, Adjudant des Konings in B. D.,
Directeur en Kommandant der Marine,
H. WIPFF.

PUBLIEKE VERKOOPING op de Werf der Commercie Compagnie te Middelburg, op Donderdag den 31 October 1861, des middags ten één ure, van eene groote partij

SCHEEPSAFBRAAK,

waaronder geschikt tot Werkhout, oud IJzer, Looden Pompen, Rondhout, Anker, Kettingen, Touwwerk, Blokken, Zeilen, eene Boot, eene Scheepssloep, Brandhout en meer. Op den verkoopdag te zien.

Ingang bij de Sint-Geertruids Barrière.

De Notaris D. Q. DE JONGE VAN DER HALEN zal, ten verzoeke van den Heer J. P. J. DRONKERS, op Donderdag den 31 October 1861, op het Plein achter het Nieuw Logement van Zeeland, te **Zierikzee**, publiek precenteren te verkoopen:

Twee zeer schoone BRUINE MERRIE-PAARDEN, zijnde een Span, oud 5 en 6 jaar, aftands.

Een Span of Tuig Dito.

Eene net bekleede **Barouchet**, voor negen Personen; twee moderne **Vigelantes**, te gebruiken met 1 of 2 Paarden; twee zes-persoons **Tentwagens**, waarvan een nieuw en bekleed met blaauw Laken; twee dito **Tentwagens**, voor vier Personen, waarvan een mede geheel nieuw en de andere slechts één jaar gebruikt; een **Tilbury**, ingerigt om te gebruiken met een groot of een klein Paard; een **Boerenwagen.**

Acht stuks VETTE RUNDEREN en drie VARKENS.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Donderdag den 31sten October 1861, des avonds ten 7 ure, binnen Middelburg, in het Notarishuis in de Abdij, in het openbaar bij opbod en afslag te koop aanbieden:

1. Een **HUIS en ERVE**, staande en gelegen in de 's Gravenstraat, wijk I no. 285; Grondlasten *f* 12,93.
2. Een **HUIS en ERVE**, staande en gelegen op den Zuidsingel, wijk E no. 48; Grondlasten *f* 10,12.
3. Een **PAKHUIS en ERVE**, staande en gelegen in de Seisstraat; Grondlasten *f* 9,24.

Deze Huizen en Pakhuis zijn daags voor en op den verkoopdag, van 10 tot 12 en van 1 tot 4 ure, voor een ieder te bezigtigen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Vrijdag 15 November 1861, 's morgens 11 ure, te **Westkapelle**, bij WILLEBOORD LIEVENSE, van eenige

ROERENDE GOEDEREN,

als: omtrent 900 Schoven Tarwe, Aardappelen, Gereedschappen, Huisraad enz.

En na den afloop daarvan, in de Herberg bij JACOB LOUS, van **een HUIS en SCHUUR**, benevens drie Partijen **BOUWLAND**, alles bij opgemelden W. LIEVENSE in gebruik en op uitgezette Kaarten, bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar, nader aangewezen.

EENE JONGE DAME, van de P. Godsdienst, hare opvoeding ontvangen hebbende in eene der voornaamste Kostscholen te Brussel, en onderrigt kunnende geven in de Holl., Fransche, Eng. en Duitsche Talen, Piano en verder alles wat tot eene goede opvoeding behoort, zag zich gaarne *ten spoedigste* geplaatst als **Gouvernante** of Juffrouw van Gezelschap. Adres met franco Brieven onder de letters D. V., bij J. C. & W. ALTORFFER.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

GROOTE MARKT, I 13,

heeft de eer te berigten de nieuwste **PARIJZER MODES** te hebben ontvangen, bestaande in eene exquise keuze der modernste Mantels, Sorties de Bals, Dames Hoeden, Mutsen, Linten, Bloemen, Broderien en meerdere Nouveautés; alsmede eene bijzonder ruime sortering der modernste **Winter-Artikelen** in Dames Kleedjes in verschillende genres, zoo wel in fijne als ordinaire kwaliteiten, benevens de nieuwst uitgekomene **Stoffen** voor Mantels, Sorties de Bals enz.

Tegen half November eene Burger **Dienstmeid** benoodigd bij Mejufvr. LE NOBEL, BAL SNIJDERS.

Schotsche Pillen in Depot bij J. A. W. DAMANS.

VLISSINGEN.

EXPOSITIE VAN DE KUNSTKRONIJK.

Tot de bezigtiging der Voorwerpen, aangekocht voor de VERLOTING, bestaande in een Milieu de Table van Zilver, ter waarde van *f* 550, een Wijnkeraf met Zilveren Plateau, ter waarde van *f* 450, en een Bloemdrager, Kristal met Zilver, ter waarde van *f* 235, benevens eenige Schilderijen, waaronder: „Voor den Kerker”, door Smith Crans, ter waarde van *f* 300, worden Vlissingens Ingezetenen uitgenoodigd ten huize van den Boekhandelaar Z. DE BUISONJÉ, van af Donderdag 31 October, van des morgens 10 tot 4 ure. *Het drukke bezoek dat overal deze* expositie ten deel valt, vleije ik mij ook hier te zullen erlangen. De Prospectussen zijn gratis te verkrijgen.

A. W. SYTHOFF.

MUZIJKGEZELSCHAP: UIT KUNSTLIEFDE.

AANVANG der wekelijksche Oefeningen op Donderdag den 31sten October 1861, des avonds ten half zeven ure.

Middelburg, 28 October 1861. De Secretaris,
A. VAN REIGERSBERG VERSLUYS.

OMNIBUSDIENSTEN
TUSSCHEN
MIDDELBURG en VLISSINGEN
en MIDDELBURG en VEERE, vice versa.

Aan het Publiek wordt kennis gegeven dat, met den eersten November aanstaande,

DE WINTERDIENST
een aanvang zal nemen.

STOOMBOOTDIENST
VAN
Vlissingen op Rotterdam.

Aan Belanghebbenden wordt berigt dat van af Vrijdag 1 November aanstaande, en voorts elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens half 7 ure, bij den Heer J. GROENEWEGEN, op de Markt te Middelburg, gelegenheid zal zijn tot vervoer van Passagiers naar Vlissingen.

STOOMBOOTDIENST
OP DE WESTER-SCHELDE.
WINTERDIENST.

November en December 1861 en Januarij en Februarij 1862.

Maandag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag.

van	Vlissingen	naar	Breskens	's morg.	6½ ure.
„	Breskens	„	Vlissingen	„	7 „
„	Vlissingen	„	Neuzen	„	8 „
„	Neuzen	„	Hoedekenskerke	„	10 „
„	Hoedekenskerke	„	Neuzen	„	10½ „
„	Neuzen	„	Vlissingen	„	11 „

Dingsdag en Zaturdag.

van	Vlissingen	naar	Neuzen	's morg.	8 ure.
„	Neuzen	„	Hoedekenskerke	„	10 „
„	Hoedekenskerke	„	Neuzen	„	10½ „
„	Neuzen	„	Vlissingen	„	11 „
„	Vlissingen	„	Breskens	's midd.	2 „
„	Breskens	„	Vlissingen	„	2½ „

De Commissaris,
J. P. J. DRONKERS.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in October—November.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	29	's morg.	7 ure.	Dingsdag	29	's midd.	12 ure.
Donderdag	31	„	9	Woensdag	30	„	12
Vrijdag	1	„	9,30	Vrijdag	1	's morg.	6
Zaturdag	2	„	10	Zaturdag	2	„	6
Zondag	3	„	10,30	Zondag	3	„	7
Maandag	4	„	11,30	Maandag	4	„	8
Dingsdag	5	„	6	Dingsdag	5	„	8
Donderdag	7	„	6	Woensdag	6	„	9,15
Vrijdag	8	„	6	Vrijdag	8	„	9,45
Zaturdag	9	„	6	Zaturdag	9	„	10,15
Zondag	10	„	6	Zondag	10	„	10,15
Maandag	11	„	6,30	Maandag	11	„	10,15

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.